

OKRES BEROUN

Okres Beroun leží v západní části Středočeského kraje. Svoji východní hranicí sousedí s okresem Praha-západ, na jihu s okresem Příbram, na západě s okresem Rokycany (Plzeňský kraj) a na severu s okresy Rakovník a Kladno. Dálnice D5 Praha – Plzeň rozděluje okres téměř souměrně na dvě poloviny.

Okres patří k nejmenším okresům kraje. Se svojí rozlohou 662 km² (představující 6,0 % z rozlohy kraje) je okres druhý nejmenší, počtem obyvatel necelých 88 tisíc (6,8 % obyvatel kraje) je třetím nejmenším ve Středočeském kraji. Zemědělská půda tvoří 52,4 %, lesy 35,7 % z rozlohy okresu. Hustotou zalidnění 132 obyvatel na km² patří k průměrným okresům kraje.

Od reformy veřejné správy z 1. ledna 2003 se okres člení na 2 správní obvody obcí s rozšířenou působností (Beroun, Hořovice), ty jsou zároveň i správními obvody obcí s pověřeným obecním úřadem.

V současné době náleží do okresu Beroun 85 obcí. Z celkového počtu obcí má 6 přiznán statut města (Beroun – 18,9 tis. obyvatel, Králův Dvůr, Hořovice, Zdice, Žebrák, Hostomice) a 4 byly stanoveny městysem.

Povrch okresu má charakter pahorkatiny. Rovinatější části se nacházejí v několika enklávách západně od Berouna, dále pak v oblasti Hostomic, Neumětel a Litně. Nejníže položeným místem okresu je hladina Berounky při jejím výtoku z území okresu za Zadní Třebaní o nadmořské výšce 211 metrů. Nejvyšším místem je vrch Jivina (Brdy) – 620 m n.m. Z morfologického hlediska patří Berounsko převážně ke Středočeskému krasu (Barandien). Je to vápencová oblast, rozkládající se přibližně kolem toku Berounky v úseku od Berouna ku Praze. Je zde vytvořeno mnoho zajímavých přírodních útvarů, a to především skalnaté útesy, lemující břehy Berounky, a také četné jeskyně. Z nich nejznámější jsou Koněpruské jeskyně, které mají bohatou krápníkovou výzdobu.

Více než třetinu území okresu zaujímají lesy. Ty tvoří převážně souvislé celky, ať již kopcovité Hřebeny a Brdy s nadmořskou výškou kolem 600 m, nebo lesy Křivoklátské, které jsou poměrně v rovině. Celé území okresu je odvodňováno řekou Berouňkou.

K 31. 12. 2013 bylo v rámci okresu Beroun zapsáno celkem 21 219 subjektů v registru ekonomických subjektů (6,7 % subjektů kraje). Podle převažující činnosti tvoří zemědělství a lesnictví 3,7 %, průmysl 12,6 %, stavebnictví 12,9 %, velkoobchod a maloobchod (vč. oprav a údržby motorových vozidel) 21,5 %.

K 31. 12. 2013 bylo v rámci okresu Beroun evidováno 3 998 dosažitelných uchazečů o zaměstnání (6,6 % dosažitelných uchazečů kraje). Podíl nezaměstnaných osob (tj. podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let na obyvatelstvu celkem ve stejném věku), který činil 6,78 %, byl v rámci kraje pátý nejnižší. Situaci na trhu práce na Berounsku do značné míry ovlivňuje blízkost a dobrá dopravní dostupnost do Hlavního města Prahy. Hlavní dopravní tepnu představuje dálnice D5 spojující Prahu s Plzní a vedoucí na hranici s Německem. Nejvýznamnější železniční trať je trať 170 z Prahy přes Plzeň do Chebu a dále do Německa, která je součástí III. železničního koridoru.

V roce 2013 bylo v okrese dokončeno 382 bytů (7,2 % dokončených bytů kraje) a zahájeno 266 bytů (6,9 % zahájených bytů kraje).

Berounsko je nesmírně bohaté na historické památky. Nejznámější z nich je starobylý hrad Karlštejn, který je jedním z nejvýznamnějších v celé republice. Dalšími významnými památkami jsou hrady Žebrák a Točnick, zámek v Hořovicích, barokní kostel v Tetíně, klášterní kostel ve Sv. Janu pod Skalou, Jungmannův rodný domek v Hudlicích a celá řada dalších památek.

Na Berounsku se nacházejí dvě chráněné krajinné oblasti - Český kras a Křivoklátsko (biosférická rezervace UNESCO). Nejvýznamnější částí chráněné krajinné oblasti Český kras je oblast národních přírodních rezervací Karlštejn a Koda o rozloze 2 010 ha, kde se v Císařské rokli nacházejí pěnovec jezírka a v celé oblasti rostou nejrůznější druhy chráněných rostlin, například lýkovec, dřín, tařice skalní, hlaváček jarní, koniklec načernalý, lomikámen trsnatý a mnoho dalších. Kromě toho se u vrchu Bacína, který je nejvyšším bodem Českého krasu - 499 m n.m., nachází archeologické naleziště. V rámci CHKO Český kras najdeme také největší jeskynní systém v Čechách – Koněpruské jeskyně. V rámci CHKO Křivoklátsko se nachází národní přírodní rezervace Týřov a Vůznice. Národní přírodní památkou byl vyhlášen Zlatý kůň, vrch Kotýz a Klouk.

Berounsko, zvláště údolí Berounky, je vyhledávaným místem rekreace a odpočinku. Obyvatelé Prahy zde využívají množství rekreačních chat a chalup.